

38/93

Kontrolní závěr z kontroly hospodaření a dodržování rozpočtových opatření kapitoly Úřadu pro technickou normalizaci, měření a státní zkušebnictví

Kontrola byla zařazena do plánu kontrolní činnosti NKÚ na II. pololetí 1993 pod pořadovým číslem 38/93.

Kontrolu vykonaly skupiny kontrolujících Odboru průmyslu, dopravy a energetiky, Odboru státních příjmů a Oblastního odboru NKÚ v Brně na:

- A. Úřadu pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví (dále "Úřad")
- B. Českém normalizačním institutu Praha (dále ČNI Praha)
- C. Českém metrologickém institutu Brno (dále ČMI Brno)

Kontrola byla zahájena 1. 12. 1993 a ukončena 25. 3. 1994.

Cílem kontroly bylo ověřit účelnost a hospodárnost vynakládaných prostředků rozpočtové kapitoly Úřadu pro technickou normalizaci, měření a státní zkušebnictví. Provéřít způsob čerpání prostředků účelové dotace ze státního rozpočtu.

V rámci kontroly bylo prověřeno čerpání limitu neinvestičních výdajů stanoveného "Úřadu" pro rok 1993 ve výši 95 399 tis. Kč, dále příspěvku na provoz ve výši 36 248 tis. Kč a limitu mzdových prostředků 21 259 tis. Kč stanovených ČNI Praha a čerpání limitu systémové investiční dotace přidělené ČMI Brno pro rok 1993 ve výši 60 061 tis. Kč.

Proti kontrolním protokolům nepodaly kontrolované osoby námítky.

K o l e g i u m Ú ř a d u na zasedání dne 3. května 1994

s c h v á l i l o usnesením č. 9/IX/94
k o n t r o l n í z á v ě r v tomto znění :

A. Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví

1. porušil § 11 odst. 1 zákona č. 576/1990 Sb., o pravidlech hospodaření s rozpočtovými prostředky ČR a obcí v ČR (rozpočtová pravidla), který stanoví:
"Rozpočtové prostředky mohou být použity pouze v příslušném rozpočtovém roce, a to k účelům, na které byly státním rozpočtem republiky určeny."

2. porušil § 10 odst. 2 zákona č. 60/1993 Sb., o oddělení měny, který stanoví:

"Ode dne účinnosti tohoto zákona až do dne, který stanoví vláda nařízením, jsou právnické osoby a fyzické osoby - podnikatelé povinny navzájem provádět platby nad 10 000 Kč bezhotovostně prostřednictvím účtu vedeného u banky ...";

3. nezajistil dostatečnou měrou povinnosti vyplývající mu z § 29 zákona č. 30/1968 Sb., o státním zkušebnictví, ve znění zákona č. 84/1987 Sb. a zákona č. 479/1992 Sb., podle něhož je povinen pokutami stíhat porušení povinnosti ve stanovených případech.

O d ů v o d n ě n í:

K bodu 1

"Úřad" ze stanoveného limitu neinvestičních výdajů použil 141 204,- Kč na nákup hmotného investičního majetku - počítače a kopírky.

K bodu 2

"Úřad" uhradil v hotovosti nad limit stanovený tímto zákonem, tj. 10 000,- Kč, firmě Pragotur za 3 nákupy stravenek platby v celkové výši 61 476,- Kč (v období duben až srpen).

K bodu 3

Podle zákona č. 30/1968 Sb., o státním zkušebnictví, ve znění pozdějších předpisů, má "Úřad" povinnost uložit pokutu, zjistí-li, že do oběhu byly uvedeny výrobky v rozporu s ustanoveními zákona (zejména výrobky označené vyšší než schválenou značkou jakosti, bez předepsaného schválení nebo i jinak neprávem, popřípadě ohrozí-li zdraví).

Bylo zjištěno, že v roce 1993 "Úřad" řízení o uložení pokut ukončil pouze u sedmi případů (uložením pokut v celkové výši 968 370,60 Kč), zatímco u dalších 77 podnětů, které obdržel od příslušných státních zkušeben, předepsané řízení ukončeno nebylo. U čtyř podnětů předaných Státní zkušebnou zemědělských strojů 13. 11. 1992 zahájil "Úřad" řízení až 23. 3. 1993 a ani do doby kontroly v únoru 1994 nebylo ukončeno.

B. Český normalizační institut Praha

1. porušil § 23 odst. 1 písm. a) zákona č. 143/1992 Sb., o platu a odměně za pracovní pohotovost v rozpočtových a v některých dalších organizacích a orgánech, který stanoví, že:

"Vláda České a Slovenské Federativní Republiky, vláda České republiky a vláda Slovenské republiky pro zaměstnavatele ve své působnosti stanoví nařízením

a) katalogy prací, popřípadě funkcí a kvalifikační předpoklady v souladu s charakteristikami platových tříd včetně způsobu zařazování do těchto tříd a stupnice platových tarifů, popřípadě způsob jejich určení ..."

a současně porušil § 2 odst. 3 nařízení vlády ČR č. 251/1992 Sb., o platových poměrech zaměstnanců rozpočtových a některých dalších organizací, který stanoví:

"Zaměstnanec se zařadí do jednoho z deseti platových stupňů v závislosti na délce praxe započtené zaměstnavatelem podle § 5 ...";

2. porušil § 10 odst. 2 zákona č. 60/1993 Sb., o oddělení měny, který stanoví:

"Ode dne účinnosti tohoto zákona až do dne, který stanoví vláda nařízením, jsou právnické osoby a fyzické osoby - podnikatelé povinny navzájem provádět platby nad 10 000 Kč bezhotovostně prostřednictvím účtu vedeného u banky ...";

3. porušil § 25 odst. 1 písmeno c) a d) zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve kterých je stanoveno:

"c) nakoupené zásoby se oceňují pořizovacími cenami,

d) zásoby vytvořené vlastní činností se oceňují vlastními náklady ...";

4. porušil § 30 odst. 3 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, v němž je stanoveno:

"Inventarizační rozdíly vyúčtují účetní jednotky do účetního období, za které se inventarizaci ověřuje stav majetku a závazků."

O d ů v o d n ě n í :

K bodu 1

ČNI Praha jako příspěvková organizace je povinna dodržovat při stanovení platových tříd svých zaměstnanců nařízení vlády ČR č. 251/1992 Sb., o platových poměrech zaměstnanců rozpočtových a některých dalších organizací. Podle § 2 odst. 3 má být zaměstnanec zařazen do jednoho z deseti platových stupňů v závislosti na délce praxe zjištěné zaměstnavatelem podle § 5 tohoto nařízení.

U čtrnácti platových výměrů pracovníků ČNI Praha bylo zjištěno chybné zařazení do vyššího platového stupně neodpovídajícího délce dosažené praxe, kterou měl ČNI Praha stanovit podle § 5 nařízení vlády ČR č. 251/1992 Sb. Tímto postupem v roce 1993 neoprávněně vyčerpal ČNI Praha ze stanoveného limitu mzdových prostředků 54 480,- Kč.

K bodu 2

ČNI Praha uhradil v hotovosti nad stanovený limit 10 000,- Kč firmě Pragotour v roce 1993 sedm nákupů stravenek v celkové hodnotě 286 888,- Kč (v období od 1. 3. do 6. 10.).

K bodu 3

ČNI Praha vedl veškeré zásoby v účetní evidenci ne-
správně v prodejních cenách, zatímco podle tohoto zákona mají být nakoupené zásoby vedeny v pořizovacích cenách a zásoby vytvořené vlastní činností měly být oceněny a vedeny v účetnictví ve vlastních nákladech.

K bodu 4

Při inventarizaci zásob provedené v ČNI Praha k 30. 11. 1993 byl zjištěn rozdíl (manko) oproti účetnímu stavu ve výši 158 281,30 Kč. Tento rozdíl však ČNI Praha nezuúčtoval v roce 1993.

C. Český metrologický institut Brno

1. porušil § 11 odst. 1 zákona č. 576/1990 Sb., o pravidlech hospodaření s rozpočtovými prostředky ČR a obcí v ČR, ve znění pozdějších předpisů, který stanoví:

"Rozpočtové prostředky mohou být použity pouze v příslušném rozpočtovém roce, a to k účelům, na které byly státním rozpočtem republiky určeny."

2. porušil § 29 odst. 1 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví:

"Účetní jednotky inventarizaci ověřují ke dni řádné a mimořádné účetní závěrky, zda stav majetku a závazků v účetnictví odpovídá skutečnosti."

O d ů v o d n ě n í :

K bodu 1

Přípisem ministra financí č. j. 191/17 423/93 ze dne 19. dubna 1993, kterým byla převedena rozpočtová kapitola "Úřad pro normalizaci a měření" na Ministerstvo hospodářství a současně byla provedena její úprava, byla ČMI Brno přidělena systémová investiční dotace ve výši 60 mil. Kč na "přístrojové vybavení metrologie". MF v březnu 1994 dodatečně rozšířilo použití dotace na výstavbu a rekonstrukci laboratoří.

Podle Postupu pro realizaci systému účasti státního rozpočtu na financování investic v působnosti ČR, vydaného Ministerstvem financí ČR pod č. j. 113/39 466/91, nelze systémovou dotaci použít k jiným účelům, než bylo určeno.

ČMI Brno však v rozporu se stanovenými účely vyčerpal v roce 1993 neoprávněně z limitu systémové investiční dotace celkem 10 095 977,84 Kč, z toho

- splátka zálohy dočasně poskytnuté "Úřadem" na zabezpečení provozních úkolů ve výši 5 000 000,- Kč,
- úhrada leasingu 5 osobních automobilů typu Škoda Forman 135 LX a 2 osobních automobilů typu Škoda 135 LX Pic Up ve výši 668 605,- Kč,
- úhrada výdajů spojených s účastí pracovníka institutu na Mezinárodním metrologickém kongresu ve Francii ve výši 34 412,94 Kč,
- úhrada neuskutečněné dodávky manometru z Polska (úhrada uskutečněna předem). Vrácená částka byla nesprávně převedena na běžný účet institutu ve výši 51 352,80 Kč,
- chybně 2x provedené úhrady fa č. 1661 a fa č. 1660 za nákup příslušenství k počítačům, zjištěné až kontrolou NKÚ, ve výši 49 975,- Kč,
- nákup předmětů neinvestičního charakteru (zásob) z limitu systémové investiční dotace ve výši 49 778,10 Kč,
- nadstavba kanceláří ve 2. nadzemním podlaží objektu institutu v Brně, Okružní 31, ve výši 3 800 000,- Kč,
- adaptační práce na správní budově Oblastního inspektorátu v Praze, Radiová 3, ve výši 183 664,- Kč,
- úhrada nákladů ve výši 258 190,- Kč na zaškolení obsluhy pro nově instalovanou klimatizaci (v objektech Českého metrologického institutu v Brně a Oblastního inspektorátu v Praze).

K bodu 2

ČMI Brno nezahrnul do inventurních soupisů vyhotovených při inventarizaci investičního majetku k 30. 9. 1993 hmotný investiční majetek v pořizovací ceně 3 788 294,10 Kč, i když byl pořízen v červenci a v září 1993 a byl proúčtován na účtě "pořízení hmotných investic", z toho:

výpočetní technika PC DIR	3 161 994,10 Kč
cejchovní a tlaková stolice	8 900,- Kč
závažový zdroj tlaku - olejový	82 500,- Kč
závažový zdroj tlaku - vzduchový	72 500,- Kč
kalibrační zařízení RUSKA	462 400,- Kč

V souladu s plánem kontrolní činnosti NKÚ kontrolní závěr vypracoval člen Úřadu Ing. Zdeněk Smělk.